

РЕШЕНИЕ

КАРАР

08 ноябрь 2021 ел

№ 33

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Саба шәһәр жирлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау тәртибен раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законының 26 статьясы нигезендә Саба муниципаль районы Саба шәһәр жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Саба шәһәр жирлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау тәртибен раслау (кушымта итеп бирелә).

2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм авыл жирлегенең мәгълүмати стендларында урнаштырырга.

Жирлек башлыгы

Р.М. Хәсәнов

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Саба шәһәр җирлеге Советы 2021 елның 8 ноябрәндәге 33 номерлы карары белән расланган

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Саба шәһәр җирлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау тәртибе

Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Әлеге тәртипне җайга салу предмети.

1. Әлеге Тәртип Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Байлар Сабасы шәһәр тибындагы бистәсе» муниципаль бершмлеге Уставы нигезендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Саба шәһәр җирлеге территориясендә (алга таба текст буенча – авыл җирлеге) үткәрү белән бәйлә мөнәсәбәтләрне җайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларны кертү, фикер алышу, карау һәм сайлап алу белән бәйлә мөнәсәбәтләргә әлеге тәртип нигезләмәләре, әгәр җирлек Советы карарлары нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Законнда һәм (яисә) башка норматив хокукый актында башкача каралмаган булса, әлеге тәртип нигезләмәләре кулланылмый.

Статья 2. Инициативалы проектлар

1. Инициативалы проект буларак, әлеге Тәртиптә җирлек халкының җирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә башка мәсьәләләрне хәл итү буенча җирлектә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган чараларны гамәлгә ашыру турындагы тәкъдиме аңлашыла.

2. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

1) җирлек халкы яки аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау;

2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен, планлаштырылган инициатив түләүләрдән тыш, әлеге акчалардан файдалану күздә тотылган очракта, җирлек бюджеты акчалары күләменә күрсәтмә;

8) әлеге Тәртипнең 3 статьясы нигезендә җирлек территориясенә яисә аның өлешенә күрсәтмә, аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак.

Инициативалы проект үз эченә әлеге статьяның 2 өлешендә каралган белешмәләр алган, инициатор карары буенча график һәм (яки) таблица материаллары кушылырга мөмкин.

3. Проектны тасвирлауның якинча формасы һәм аны тутыру буенча рекомендацияләр жирлекнең башкарма комитеты (алга таба – Администрация) тарафыннан раслана.

Статья 3. Инициативалы проектлар халык мәнфәгатьләрендә тормышка ашырыла ала торган территорияне билгеләү

1. Инициативалы проектлар жирлек халык мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә тормышка ашырылырга мөмкин:

- 1) күпфатирлы йортның подъезды;
- 2) күп фатирлы йорт;
- 3) күп фатирлы йортлар һәм (яки) торак йортлар төркеме (шул исәптән урам, квартал яки планлаштыру структурасының башка элементы)
- 4) торак микрорайон;
- 5) торак микрорайоннар төркеме;
- 6) торак пункт;
- 7) торак пунктлар төркеме.

2. Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл итү буенча инициатив проектларны гамәлгә ашыру һәм (яисә) аерым муниципаль программалар чараларын үтәү максатларында жирлек администрациясе карары (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындагы карар) белән жирлек территориясен (округ) бер өлешкә бүлү каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициативалы проектлар жирлек территориясенә (округ) тиешле өлешә чикләрендә тәкъдим ителә, тикшерелә һәм гамәлгә ашырыла.

Бүлек 2. Инициативалы проектларны тәкъдим итү һәм фикер алышу

Статья 4. Проектның инициаторлары

1. Инициативалы проектны кертү турындагы инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы:

- 1) уналтынчы яшькә җиткән һәм жирлек территориясендә яшәүче кимендә ун граждандан торган инициатив төркем (алга таба-инициатив төркем);
- 2) территориаль иҗтимагый үзидарә органнары;
- 3) авыл жирлегә старостасы;
- 4) торак милекчеләре ширкәтләре.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба-проект инициаторлары):

- 1) инициативалы проект әзерлиләр;
- 2) инициативалы проект турында фикер алышуну оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча гражданның фикерен ачыклауны тәэмин итәләр;
- 3) администрациягә инициативалы проект кертәләр;
- 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыруны тикшерүдә катнашалар;
- 5) әлеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукий актларда билгеләнгән башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм вазыйфаларны үтилә.

3. Инициатив төркем төзү һәм әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү беркетмә тарафыннан рәсмиләштерелә.

4. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар территориаль иҗтимагый үзидарә органнары булган проект инициаторлары тарафыннан территориаль иҗтимагый үзидарә уставы нигезендә кабул ителә.

5. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар Ижтимагый берләшмәләр булган проект инициаторлары тарафыннан аларны гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

Статья 5. Инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклау

1. Инициативалы проект авыл жирлеге халкы яисә аның бер өлешендә яшәүчеләр тарафыннан якланырга тиеш, алар мәнфәгатьләрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла.

2. Проект инициаторы гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча фикерен түбәндәге формаларда ачыклауны оештыра:

- 1) гражданнар жыенында инициативалы проектны карау;
- 2) территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә инициатив проектны карау, шул исәптән гражданнар жыелышында яки конференциясендә;
- 3) гражданнардан сораштыру үткөрү;
- 4) инициативалы проектка ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю.

3. Проект инициаторы инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклауның берничә формасыннан файдалану турында карар кабул итәргә хокуклы.

Статья 6. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы

1. Инициативалы проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба – жыелыш) проект инициаторы карары буенча билгеләнә һәм үткөрелә.

Жыелыш авыл жирлеге территориясе өлешендә үткөрелә, анда яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә инициатив проектны тормышка ашыру планлаштырыла. Әгәр дә бу проектны гамәлгә ашыру жирлек халкы мәнфәгатьләрендә планлаштырыла икән, жирлек территориясенә төрле өлешләрендә берничә жыелыш үткөрелергә мөмкин.

Жыелышта унтугыз яшькә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнаша ала.

2. Жыелыш үткөрелергә мөмкин:

1) көндезге формада-көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү өчен халыкның уртақ булу рәвешендә;

2) көндезге-читтән торып-көн тәртибендәге мәсьәләләргә карап тикшерү һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү мөмкинлеген күздә тоткан формада, шулай ук жыелыш үткөрү турында хәбәрдә күрсәтелгән урынга яки адрес буенча яшәүчеләрнең карарларын билгеләнгән вакытка яки адрес буенча тапшыру мөмкинлеген яки Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы сайты кулланып тавыш бирүне түбәндәге адрес буенча күз алдында тоту: <https://saby.tatarstan.ru> «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба махсуслаштырылган сайт).

3. Бер жыелышта берничә инициативалы проектны карау мөмкин. Әлеге очракта жыелышны оештыру һәм үткөрү буенча хокуклар һәм бурычлар проектлар инициаторлары тарафыннан бергәләп гамәлгә ашырыла.

4. Жыелыш үткөрү, документлар әзерләү һәм жиберү буенча чыгымнарны проект инициаторы башкара.

5. Проект инициаторына жыелышны үткөрүдә ярдәм итә, шул исәптән аны үткөрү өчен бушлай бина бирә. Администрация карары белән жыелышлар үткөрү өчен бирелә торган бүлмәләр исемлегенә билгеләнергә мөмкин.

6. Жыелыш 20 кешеден дә ким булмаган катнашучылар арасында хокуклы дип санала.

Статья 7. Жыелышка эзерлек

1. Жыелыш үткөрү турында проект инициаторының карарында күрсәтелә:

1) фикер алышу өчен жыелыш үткөрелә торган инициативалы проект;
 2) жыелышны үткөрү формасы (көндөзгә яки көндөзгә-читтән торып);
 3) жыелышның көн тәртибе, ә жыелышны көндөзгә-читтән торып уздыру очрагында-халыкның тавыш бирүен уздыру планлаштырыла торган мәсьәләләр;
 4) жыелышны уздыру датасы, вакыты, урыны, ә жыелышны көндөзгә-читтән торып уздыру очрагында – шулай ук тавышка куелган мәсьәләләр буенча халык карарларын кабул итүне тәмамлау датасы һәм мондый карарлар тапшырылырга тиешле урын яки адрес, яисә тавышка куелган мәсьәләләр буенча халыкны тавыш бирү өчен махсус сайттан файдалану турында Карар кабул итү вакыты;;

5) жыелышны көндөзгә формада үткөрелә торган жыелышта катнашучылар йә көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча фикер алышуларда катнашучыларның, жыелышны көндөзгә-читтән торып уздыру очрагында, фаразланыла торган саны;

6) аны үткөрү турында жыелыш үткөрелә торган территориядә яшәүчеләргә хәбәр итү ысуллары.

2. Проект инициаторы администрациягә жыелыш үткөрү турында 10 көннән дә соңга калмыйча язма хәбәр жиберә.

3. Жыелыш үткөрү турында хәбәрнамәдә күрсәтелә:

1) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктының исем-фамилиясе, исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны);

2) әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;

3) жыелышны оештыру һәм үткөрү буенча күрсәтмә функцияләр башкарырга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары;

4) жыелышны үткөрүдә ярдәм итү, шул исәптән жыелышны үткөрү өчен бина бирү (жыелышны көндөзгә-читтән торып үткөрү очрагында) һәм (яки) тавышка куелган мәсьәләләр буенча халыкны тавыш бирү өчен махсус сайттан файдалану турында үтенеч.

4. Жыелышны үткөрү турында белдерү проектның инициаторы һәм аны оештыру һәм үткөрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана. Инициатив төркем исемнән жыелышны үткөрү турында белдерү инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм үткөрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана.

5. Жыелышны үткөрү өчен бина бирү турындагы үтенеч булганда, Администрация белдерү кәргән көннән өч көн эчендә проект инициаторына үткөрү өчен бина бирү мөмкинлеге турында хәбәр итә яки жыелышны үткөрү урынын һәм (яки) датасын һәм вакытын үзгәртәргә тәкъдим итә. Проект инициаторы әлеге тәкъдим алынганнан соң өч көн эчендә жыелышны үткөрү урынын һәм (яки) вакытын үзгәртүгә ризалык яки ризалашмау турында хәбәр итәргә тиеш.

6. Администрация жыелыш үткөрү, шул исәптән инициативалы проект белән танышу тәртибе турында, жирлекнең «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәгә рәсми сайтында яки махсус сайтта урнаштырыла:

1) жыелыш үткөрү турында хәбәр кәргән көннән өч көн эчендә;

2) проект инициаторы ризалыгы белән жыелышны үткөрү урынын һәм (яисә)датасын һәм вакытын үзгәртү турында тәкъдим белән ризалашканнан соң ике көннән дә соңга калмыйча (жыелышны көндөзгә-читтән торып уздырганда).

7. Администрация, жыелыш үткөрүдө ярдөм итү проекты инициаторына ярдөм итү максатыннан, вөкалөтлө вөкилне билгелөргө хокуклы. Вөкалөтлө вөкилне билгелөү турында Администрация проект инициаторына алдан хөбөр итө.

Статья 8. Жыелышны көндөзгө формада үткөрү тәртибе

1. Жыелыш башланганчы проект инициаторы жыелышта катнашкан гражданны Администрация раслаган форма буенча исемлекне төзөп теркөүне тээмин итө. Жыелышта катнашкан гражданны исемлеге жыелыш беркетмөсөнөң аерылгысыз өлөшө булып тора.

2. Жыелышның көн тәртибөндөгө мөсьөлөлөр буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчөлөк тавышы белән раслана. Жыелышның көн тәртибөндөгө мөсьөлөлөр буенча карарлар жыелышта катнашучыларның күпчөлөк тавышы белән кабул ителө.

3. Жыелыш проект инициаторы вөкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алып бару өчөн рөис һәм сөркатип сайлана.

4. Рөис жыелыш алып бара, көн тәртибөндөгө сорауларны игълан итө, жыелышта катнашучыларга чыгыш ясау өчөн сүз бирө, жыелыш тарафыннан кабул ителө торган карарларны формалаштыра, аларны тавышка куя, тавыш бирү нөтижөлөрөн игълан итө.

5. Сөркатип жыелыш беркетмөсөн алып бара, анда жыелыш тарафыннан кабул ителгән барлык карарлар, алар буенча тавыш бирү нөтижөлөрө күрсөтелгән. Жыелыш беркетмөсөнө жыелыш сөкретаре һәм рөисе кул куя.

Жыелыш беркетмөсөндө күрсөтелө:

- 1) жыелышны үткөрү урыны һәм вакыты;
- 2) жыелышта катнашкан гражданны саны;
- 3) жыелышның рөисе һәм сөркатипе турында яшөү урыны күрсөтелгән белешмөлөр;
- 4) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтөлөгө;
- 5) көн тәртибөндөгө мөсьөлөлөр буенча кабул ителгән карарлар.

Статья 9. Жыелышны көндөзгө-читтөн торып үткөрү тәртибе

1. Жыелышны көн тәртибөндөгө мөсьөлөлөрне турыдан-туры карап тикшерү һәм тавышка куелган мөсьөлөлөр буенча карарлар кабул итү өлөгө Тәртипнөң 8 статьясында билгелөнгән тәртиптө гамөлгө ашырыла.

2. Турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затлар жыелышны үткөрү турында хөбөрдө күрсөтелгән, тавышка куелган мөсьөлөлөр буенча карарның язма рөвешөндө рөсмилөштерелгән урынга яки адрес буенча жибөрөргө хокуклы. Карарның якынча формасы Администрация тарафыннан раслана.

3. Көндөзгө-читтөн торып үткөрөлө торган жыелышта катнашучылар булып, турыдан-туры фикер алышуда катнашкан затлар, шулай ук карарлар кабул итү төмамланганчы алынган затлар санала.

4. Жыелыш үткөрөлгән очракта, махсус сайтны кулланып, жыелышлар үткөрү турында хөбөр урнаштыру һәм турыдан - туры фикер алышуда катнашмаган затларны тавыш бирү көн тәртибөндөгө мөсьөлөлөр буенча күрсөтелгән сайтта үткөрөлө.

5. Жыелышның көн тәртибе мөсьөлөлөрө буенча тавыш бирү махсус сайттан файдаланып, жыелыш үткөрөлө торган территориядө яшөүчөлөр тарафыннан, «өйө», «юк» яки «тыелып» формулировкалары белән чагылдырылган көн тәртибөндөгө һәр мөсьөлө буенча карар күрсөтү юлы белән башкарыла. Махсус сайтны кулланып тавыш бирүдө катнашучылар булып тавыш бирү датасына һәм вакытына кадәр электрон формада тавыш биргән кешөлөр санала. Халыкны идентификацияләү Бердөм идентификация һәм аутентификация системасы хисап язмасын кулланып

башкарыла. Тавыш бирү аның башлану датасы һәм вакыты һәм тәмамланганчы тәнәффесез үткөрелә.

6. Махсус сайтны кулланып тавыш бирү нәтижәләре беркетмә рәвешендә формалаштырыла һәм сайтта мондый тавыш бирү тәмамланганнан соң бер көн эчендә урнаштырыла. Расланган тавыш бирү беркетмәсе Администрация проект инициаторына аларны формалаштырганнан соң өч көн эчендә жиберә. Күрсәтелгән беркетмә жыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып тора.

7. Тавыш бирүне уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешенең «персональ мәгълүматлар турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы алынырга тиеш.

8. Тавыш бирү тәмамланганнан соң, сораштыру юлы белән яки махсус сайтны кулланып, сәркатип жыелыш беркетмәсен эзерли, аңа секретарь һәм жыелыш рәисе кул куя.

9. Көндезге-читтән торып уздырыла торган жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- 1) көндезге фикер алышу урыны һәм вакыты;
- 2) читтән торып тавыш бирү ысулы, аның башлану һәм тәмамлану датасы һәм вакыты;
- 3) жыелышта катнашкан гражданның саны;
- 4) жыелышның рәисе һәм сәркәтибе турында яшәү урыны күрсәтелгән белешмәләр;
- 5) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлегенә, турыдан-туры фикер алышуларда;
- 6) көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча кабул ителгән карарлар һәм алар буенча тавыш бирү нәтижәләре.

Статья 10. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданның конференциясен үткөрү

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотылган 16 яшькә җиткән кешеләр саны 100 кешедән артып китсә, инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданның конференциясе (алга таба – конференция) үткөрелергә мөмкин..

2. Конференция өлеге Тәртипнең 7-10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә, өлеге статьяда билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып үткөрелә.

3. Конференцияне үткөрү турында проект инициаторы Карарында, өлеге Тәртипнең 8 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән, күрсәтелергә тиеш:

1) 16 яшькә җиткән 100 кешедән 1 делегаттан да ким булмаган делегатлар сайлау өчен вәкилләк нормасы;

2) делегатлар сайлау өчен жыелышлар үткөрү вакыты һәм тәртибе.

4. Делегатлар сайлау турында жыелышлар беркетмәләре конференция беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып тора.

Статья 11. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданның имзаларын җыю

Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданның имзаларын җыю (алга таба – имзалар җыю) проект инициаторы тарафыннан үткөрелә.

Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен имзалар саны, инициатив төркем әгъзалары имзаларын да кертеп, 100 кеше тәшкил итәргә тиеш.

Имзалар җыю киләсе тәртиптә башкарыла:

1) имзалар аларны кул кую кәгазенә керту юлы белән җыела, аның формасы Администрация тарафыннан раслана;

2) имза кәгазендә инициатив проект күрсәтелә, аңа ярдәм йөзеннән имза жыю гамәлгә ашырыла;

3) подписка кәгазендә яшәүченең имзасы һәм аны кертү датасы куела. Имза һәм датасын, аны кертү кешесе куя үз кулы белән. Имза кую кәгазендә куела торган кулланучы турында белешмәләр, имзалар жыючы зат үтенече буенча, кул кую кәгазенә кертелергә мөмкин. Әлеге мәғлүматлар кулъязма ысул белән генә кертелә, шул ук вакытта карандашны куллану рөхсәт ителми;

4) яшәүче бер үк инициативалы проектны хуплауга бер генә тапкыр имза куярга хокуклы;

5) һәр язылу кәгазе проект инициаторы вәкиленең имзалары белән расланьрга тиеш. Имза салу кәгазе тәмамланганда, имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле үз фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туган көнен, яшәу урыны адресын үз кулы белән күрсәтә, шулай ук үз имзасын һәм аны кертү датасын куя;

6) имзалар жыйганда култамга кәгазен шәхси һәм әйләнеш ягында тутыру рөхсәт ителә. Шул ук вакытта яклар имзаларның бердәм нумерациясе булган, ө имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле турында таныклыклар кул кую кәгазенә икенче ягында турыдан-туры яшәүченең соңгы имзасыннан соң куела;

7) имзалар жыйганда һәр кешенең шәхси мәғлүматларын эшкәртүгә ризалыгы булырга тиеш, ул «Персональ мәғлүматлар турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә.

Статья 12. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерләрен ачыклау өчен сораштыру үткөрү

1. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнар фикерен ачыклау өчен (алга таба-сораштыру) жирлек халкы инициативасы яисә аның өлешендә үткөрелә, аларда түбәндәге очрактарда инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә:

1) инициативалы проектны жирлек халкы мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә;

2) инициативалы проектны жирлекнең 1000 кешедән артып киткән өлешендә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

2. Сораштыру билгеләү өчен проект инициаторы жирлек советына гариза жиберә, анда күрсәтелә:

1) инициативалы проект, аңа карата сораштыру уздырырга тәкъдим ителә;

2) проект инициаторының тәкъдимнәре:

а) сораштыру үткөрү датасы һәм сроклары турында;

б) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) мәсьәләне (мәсьәләләрне) формалаштыру турында;

в) сораштыру үткөрү методикасы турында;

г) сораштыруда катнашучы жирлек халкының минималь саны турында;

3) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасы, аларның яшәу яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктының исеме, исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны).

3. Әгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Әгәр проектның инициаторы булып әлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар торса, гаризага проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган 10 дан да ким булмаган авыл жиригендә яшәүче 10 кеше имза сала. Бу очракта гаризада шулай ук гаризага (фамилияләренә, исемнәренә, атасының исемнәренә, аларның яшәу урыны яки тору урыны турында белешмәләргә имза салган затлар турында белешмәләр күрсәтелә.

4. Гариза кергән көннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча, аны карый һәм сораштыру билгеләү яки сораштыру билгеләүдән баш тарту турында Карар кабул итә.

5. Сораштыру үткөрү турындагы инициативаны әлеге статьяда билгеләнгән тәртипне бозу, әгәр хокук бозулар инициативаны тәкъдим итүдә катнашкан жирлек халкының ихтыяр белдерүе нәтижеләрен дәрәс итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, сораштыру үткөрүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

6. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 4 өлешендә гражданның арасында сораштыру үткөрү өчен, инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданның сораштыру жирлек советы билгеләгән тәртиптә үткәрелә.

7. Сораштыруда жирлек яки аның өлешендә яшәүчеләр катнаша ала, аларда 16 яшькә җиткән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

8. Сораштыру нәтижеләрен Администрация проект инициаторына, аларны ясаганнан соң, 3 эш көннән дә соңга калмыйча, җиткерә.

Бүлек 3. Инициативалы проектларны кертү һәм карау

Статья 13. Администрациягә инициативалы проектлар кертү

1. Инициативалы проект керткәндә администрациягә тапшырыла:

1) проектны кәгазьдә яисә электрон формада тасвирлау, аңа график һәм (яки) таблица материаллары кушылырга мөмкин;

2) әлеге Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә инициатив төркем төзү беркетмәсе яисә башка документлар, шулай ук проект инициаторының инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Администрация белән аның исемнән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турындагы карары;

3) җыен, гражданның җыелышлары яки конференцияләре беркетмәсе, гражданның сораштыру нәтижеләре һәм (яки) муниципаль берәмлектә яшәүчеләр тарафыннан инициативалы проектны яки аның өлешендә хуплауны раслаучы кул куелган битләр.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар администрациягә турыдан-туры, проект инициаторы белән инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Администрация белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла яисә игълан ителгән кыйммәт белән почта аша, аны җибәргәндә һәм кертемнәрнең тасвирламасы белән җибәрелә.

3. Проектны кертү датасы булып әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны алу көне, Администрация тора.

4. Әгәр документлар администрациягә турыдан-туры зат, проектның инициаторы белән инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Администрация белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла икән, күрсәтелгән затка, Администрация тарафыннан аларның исемлеген һәм алыну датасын күрсәтеп, документлар алуда расписка бирелә.

5. Расписка Администрация тарафыннан документлар алган көнне тапшырылырга тиеш.

Статья 14. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия¹

1. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия (алга таба – комиссия) инициативалы проектларның социаль-икътисады өһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатында төзелә.

2. Комиссия 6 кешене тәшкил итә.

3. Комиссиянең персонал составы Администрация карары белән билгеләнә. Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре

нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителә торган карарларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеге төшереп калдырылсын өчен төзелә.

4. Комиссия комиссия рәисеннән, комиссия рәисе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә катнашучы комиссия әгъзаларыннан тора.

5. Комиссия рәисе:

- 1) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлегенә белән җитәкчелек итә;
- 2) комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе проектын тәзи;
- 3) комиссия әгъзаларына йөкләмәләр бирә;
- 4) комиссия утырышларында рәислек итә.

6. Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, вакытлыча булмаганда, конкурс комиссиясе рәисе вазыйфаларын башкара.

7. Комиссия секретаре:

1) комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белән тәэмин итүне, шул исәптән комиссия утырышына әзерлекне гамәлгә ашыра;

2) комиссия әгъзаларына, проект инициаторларына һәм комиссия утырышына чакырылган башка затларга комиссиянең чираттагы утырышын үткөрү датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе турында хәбәр итә;

3) комиссия утырышлары беркетмәләрен алып бара.

8. Комиссия әгъзасы:

- 1) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;
- 2) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;

3) комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;

4) комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;

5) комиссия утырышларында тавыш бирә.

9. Комиссия эшенең төп формасы-утырышлар.

10. Комиссия утырышы анда аның әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булган очракта хокуклы дип санала.

11. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен баян итү мөмкинлеге тәэмин ителә. Проект инициативасын карау планлаштырыла торган комиссия утырышы турында проект инициаторлары аны үткөрү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

12. Проект турында фикер алышу һәм комиссия тарафыннан карарлар кабул итү проект инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.

13. Комиссия карары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда комиссия утырышында рәислек итүче тавышы хәлиткеч булып тора.

14. Комиссия әгъзалары карарлар кабул итү турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хокукларга ия.

15. Комиссия тарафыннан кабул ителгән карар белән килешмәгән очракта, комиссия әгъзасы Комиссия утырышы беркетмәсенә кертелергә тиешле язма рәвештә үзенең аерым фикерен белдерергә хокуклы.

16. Комиссия утырышы нәтижеләре буенча беркетмә төзелә, аңа комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм аның утырышында катнашкан комиссия әгъзалары комиссия утырышы уздырылганнан соң өч эш көне эчендә имза сала.

17. Комиссия секретаре, комиссия утырышы беркетмәсенә кул куелган көннән соң килүче эш көненнән дә соңга калмыйча, аны администрация башлыгына җибәрә.

18. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник тәэмин итүне Администрация башкара.

Статья 15. Администрация тарафыннан инициатив проектны карау тәртибе

1. Инициативалы проект Администрация тарафыннан аны керткәннән соң 30 көн эчендә карала.

2. Инициативалы проектны администрациягә кертү турындагы мәгълүмат жирлекнең мәгълүмат стендларында һәм инициативалы проект кертелгән көннән өч эш көне эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирлекнең рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш һәм әлеге Тәртипнең 2 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында булырга тиеш. Бер үк вакытта граждандар администрациягә үз искәrmәләрен һәм инициатив проект буенча тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү вакыты күрсәтелеп, хәбәр ителә.

3. Инициативалы проект буенча искәrmәләр һәм тәкъдимнәр бирү вакыты жиде эш көне тәшкил итә. Үз искәrmәләрен һәм тәкъдимнәрен 16 яшькә житкән жирлек халкы жибәергә хоуклы. Искәrmәләр һәм тәкъдимнәр турыдан-туры мөрәжәгать итүче администрациясенә тапшырыла яисә махсус сайтта форма тугыру юлы белән почта аша жибәерелә.

4. Инициатив проект буенча искәrmәләрне һәм тәкъдимнәрне гомумиләштерүне комиссия башкара.

5. Инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча комиссия администрация башлыгына әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән карарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия карарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр булырга мөмкин.

6. Әгәр администрациягә берничә инициатив проект кертелгән булса, шул исәптән өстенлекле проблемалар эчтәлеге буенча охшаш проблемаларны тасвирлау белән, комиссия администрация башлыгына конкурс нигезендә сайлап алуны оештырырга тәкъдим итә.

7. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнең 16 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс сайлап алуын үткөрү турында белдерү проект инициаторларына тиешле карар кабул ителгәннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жибәерелә.

8. Комиссия тәкъдимнәрен исәпкә алып яки конкурс нәтижәләре буенча администрация башлыгы түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) жирлек бюджеты турындагы карарда каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибе (жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү)нигезендә инициативалы проектны хупларга һәм аның өстендә эшне дәвам итәргә;

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проект инициаторларына кире кайтарырга.

9. Администрация башлыгы инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту турында түбәндәге очракларның берсендә карар кабул итә:

1) инициатив проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, жирлек уставы таләпләренә туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

4) жирлек бюджетының инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган);

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;

б) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

10. Проектны карау нәтижеләре буенча карар проект инициаторына аны кабул иткән көннән соң өч көннән дә соңга калмыйча җибәрелә.

11. Администрация әлеге статьяның 7 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка җирлекнең җирле үзидарә органы яисә дәүләт органы каравына тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, администрация вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасынан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели. Эшләп бетерелгән инициативалы проект комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнең 14 статьясы һәм әлеге статья нигезендә карала.

Статья 16. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

1. Конкурс сайлап алуны комиссия башкара.

2. Конкурс сайлап алу критерияләре булып тора:

1) халыкның инициативалы проект хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларны билгеләүдә һәм аны гамәлгә ашыруда катнашу дәрәжәсе;

2) инициативалы проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижелелек.

3. Конкурс сайлап алу критерийлары, аларның әһәмияте, аларга тиешле баллар һәм үлчәү коэффициентлары комиссия тарафыннан билгеләнә (алга таба критерийлар).

4. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнең 14 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында башкарыла.

5. Комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә бәяләүне гамәлгә ашыра.

6. Конкурс нәтижеләре буенча йомгаклау бәясен исәпкә алып, комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган яисә узмаган дип игълан итү турында Карар кабул итә.

7. Конкурс сайлап алуын узган инициатив проект игълан ителә, ул барлык критерийлар буенча максималь суммар балл алган.

Статья 17. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында Администрация карары

1. Инициативалы проектны тормышка ашыру турында администрация башлыгы карар чыгара.

2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турындагы карар үз эченә алырга тиеш:

1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килергә тиеш булган объектның исеме (адресы яки урыны күрсәтелгән) яисә гамәлгә ашыруга инициатив проект җибәрелгән Чараның атамасы;

2) җирлек бюджеты акчаларын тоту юнәлеше (төзелеш, реконструкция, сатып алу, чаралар (чаралар) һ. б.);

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган җирлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең исеме;

4) заказ бирүче, төзүче исеме;

5) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) тормышка ашыру вакыты;

6) инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, объектны (чараларны) үткөрүгә объектның күз алдында тотылучы (чик) бәясе яисә чараны (чараларны) үткөрүгә чараларның иң чик күләме;

7) инициатив түлөөлөр күлөмөн бүлөп биреп, объектны (чараларны) үткөрү өчен объектның фаразланыла торган (чик) бөясен яисө чараны (чараларны) үткөрүгө чараларның иң чик күлөмөн гамөлгө ашыру еллары буенча бүлү.

Статья 18. «Интернет» мөгълүмат-коммуникация челтәрендә инициативалы проект турында мөгълүматны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм урнаштыру тәртибе.

1. Инициатив проектны Администрация карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмәт катнашуы турында мөгълүмат жирлекнең мөгълүмат стендларында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм жирлекнең рәсми сайтында «Интернет» мөгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш.

2. Инициативалы проектны гамөлгө ашыру нәтижәләре турында хакимиятнең отчеты жирлекнең мөгълүмати стендларында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм инициативалы проектны гамөлгө ашыру тәмамланганнан соң 30 календарь көн эчендә жирлекнең «Интернет» мөгълүмат-телекоммуникация челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.